

تبیین رابطه ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی با تاکید بر نقش واسطه‌ای نگرش به صمیمیت در دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد واحد تهران غرب

مریم مجتهدی^۱، علاءالدین اعتماد اهری^۲

^۱ کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد واحد تهران غرب

دانشکده علوم انسانی

mojtahefum@gmail.com

۰۹۱۲۲۱۳۳۵۰۶

^۲ استادیار، علوم تربیتی، دانشگاه آزاد واحد تهران غرب

دانشکده علوم انسانی

ala.etemad@gmail.com

۰۹۱۲۱۲۲۸۵۵۳

چکیده:

انتخاب همسر به عنوان شروع تشکیل خانواده از حساسیت بالایی برخوردار است. پژوهشگران معتقدند پایه ریزی صحیح و تداوم این نهاد مهم اجتماعی مستلزم بررسی عمیق عوامل تاثیرگذار بر روابط زوجین است. این پژوهش به تبیین رابطه ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی با تاکید بر نقش واسطه‌ای نگرش به صمیمیت در دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد واحد تهران غرب اجرا پرداخت. جامعه آماری پژوهش تمامی دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد واحد تهران غرب در سال ۱۴۰۲ بودند که تعداد ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. روش تحقیق از نوع توصیفی همبستگی بوده است. ابزار پژوهش مقیاس هوش اجتماعی (۲۰۰۱)، پرسشنامه نگرش به صمیمیت (۱۹۸۳) و پرسشنامه ادراک انصاف (۲۰۰۴) بود. اطلاعات بدست آمده با استفاده از روش همبستگی و تحلیل مسیر مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که نگرش به صمیمیت در رابطه بین ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی در دانشجویان متاهل دانشگاه آزاد واحد تهران نقش میانجی دارد.

واژگان کلیدی: اجتماعی، نگرش ادراک انصاف، هوش به صمیمیت.

۱- مقدمه:

خانواده به عنوان نخستین نهاد اجتماعی، تأثیر عمیقی بر رشد روانی-اجتماعی اعضای خود دارد و نقش کلیدی در ایجاد ثبات شخصیت ایفا می‌کند. انتخاب همسر که آغاز تشکیل خانواده است، اهمیت بالایی دارد، اما اشتباهات در این انتخاب می‌تواند به مشکلات و ناراحتی‌های زیادی منجر شود (شیرزادفر، عباسی، حسن‌زاده، ۱۳۹۹). یکی از مهم‌ترین عواملی که می‌تواند زندگی مشترک را به مخاطره بیاندازد، کاهش نگرش‌های صمیمانه بین زوجین است.

صمیمیت در زندگی زناشویی، به معنای نزدیکی عاطفی و ارتباط احساسی عمیق بین زن و شوهر تعریف می‌شود (لی و یون، ۲۰۲۳). صمیمیت نه تنها احساسات و عواطف بین زوجین را تقویت می‌کند، بلکه به عنوان یک فرآیند زیرساختی برای ایجاد شادی و نشاط در خانواده عمل می‌کند. توانایی زوجین در اشتراک احساسات، دریافت بازخورد منظم از روابطشان و آگاهی از نیازها و احساسات یکدیگر، به کاهش مشکلات و تعارضات در زندگی زناشویی کمک می‌کند و در نهایت به افزایش رضایتمندی و خوشبختی در محیط خانواده منجر می‌شود (سوسا، مک‌دانلد، راشبی، دایموسکا،

¹- Lee & Yoon

جیمز^۱، ۲۰۱۲). صمیمیت واقعی به عنوان فرآیندی تعاملی از چندین مؤلفه مربوط به هم تشکیل شده است و هسته اصلی این فرایند شناخت، فهم و پذیرش فرد مقابل، همدلی با احساسات او و قدر شناسی از دیدگاه بی‌همتای وی نسبت به جهان است و دارای مؤلفه‌های زیر است: ۱-صمیمیت عاطفی^۲ (ادراک نزدیک بودن به لحاظ احساسی به همدیگر) ۲-صمیمیت روان شناختی^۳ و عقلانی^۴ (ادراک شریک بودن در باورها و عقاید و به اشتراک گذاشتن تجربیات بدون قضاوت شدن). ۳-صمیمیت جنسی^۵ و جسمی^۶ (ادراک کلی سهمیم بودن در هیجان و فعالیت‌های مرتبط با رابطه جنسی). ۴-صمیمیت معنوی^۷ و زیبایی شناختی^۸ (درک مشترک از زیبایی و معانی عمیق زندگی) ۵-صمیمیت اجتماعی و تفریحی^۹ (ادراک سهمیم بودن در علاقه به سرگرمی‌ها، مانند شرکت داشتن دو نفر در یک رشته ورزشی).

از طرفی هوش اجتماعی نیز به عنوان مهارتی کلیدی برای تقویت ظرفیت‌های اجتماعی و بهبود کیفیت تعاملات بین فردی (گارگ، جین، پونیا^{۱۰}، ۲۰۲۰) بر روابط زناشویی تأثیر بسزایی دارد. هوش اجتماعی شامل توانایی‌هایی است که به فرد کمک می‌کند تا رفتار و اندیشه‌های دیگران را در شرایط مختلف تفسیر کند و با آن‌ها در ارتباط باشد تا در مواقع مختلف زندگی اجتماعی تصمیم‌های مناسب بگیرد. یعنی درک بهتر از روابط بین انسان‌ها، احساس‌ها، افکار و رفتار.

هوش اجتماعی حول سه مقوله گسترده سازمان می‌یابد: آگاهی اجتماعی، یعنی آنچه درباره دیگران حس می‌شود. مهارت اجتماعی یعنی عملی که بر اساس این آگاهی انجام می‌گردد و پردازش اطلاعات اجتماعی به معنای توانایی فهم و پیش‌بینی رفتارها و احساسات دیگران است. به همین دلیل، هوش اجتماعی نقش حیاتی در مدیریت روابط و ارتقای مسئولیت‌پذیری اجتماعی ایفا می‌کند (براون کوهن و ویلرایت^{۱۱}، ۲۰۱۹). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که هوش اجتماعی با تأثیرگذاری بر بسیاری از متغیرهای روانشناختی از جمله مسئولیت‌پذیری، سازگاری، خودتنظیمی هیجانی، اعتماد و انزوای اجتماعی (ریبی، مدیری، محمودی، ۱۳۹۹؛ خانی، غفاری، محمودی، خانی، ۱۴۰۱؛ شهرکی، فلاحتی کهنخا، سعادتیان، رستگار کهنخا زاله، ۱۴۰۱)، می‌تواند بر کیفیت روابط زناشویی و صمیمیت میان زوجین تأثیرگذار باشد.

مفهوم مهم دیگر که در حفظ روابط سالم و پایدار بین زوجین نقش کلیدی دارد ادراک انصاف است. تئوری انصاف (هاتفیلد، تراپمن، اسپرچر، آتن، های^{۱۲}، ۱۹۸۵) ب عنوان یک چارچوب نظری کلیدی در تحلیل روابط زناشویی بیان می‌کند که زوجین در تعاملات خود و مبادله انواع پاداش‌ها و هزینه‌ها، نسبت هزینه کردن را به دریافت پاداش به عنوان عدالت و انصاف درک می‌کنند (هاتفیلد و راپسون^{۱۳}، ۲۰۱۱؛ کایابول و سومر^{۱۴}، ۲۰۲۲). احساس بی‌انصافی می‌تواند تأثیرات منفی عمیقی بر فرد و خانواده به همراه داشته باشد. تحقیقات نشان داده‌اند که ادراک انصاف به رضایت زناشویی و کیفیت زندگی مشترک کمک می‌کند. (راتری و راتناسری^{۱۵}، ۲۰۲۳؛ ایکل و ایوانووا^{۱۶}، ۲۰۲۲؛ چونگ و میکلسون^{۱۷}، ۲۰۱۶؛ روپانر، براندن، تورونن^{۱۸}، ۲۰۱۸). پژوهش صفرزاده و عزیزپور (۱۳۹۶) نیز به این نتیجه رسیده است که رابطه میان صمیمیت با همسر و کیفیت زندگی زناشویی یک رابطه خطی ساده نیست و ادراک انصاف و رفتارهای فداکارانه می‌توانند این رابطه را تعدیل کنند.

روشن است که درک زوجین از انصاف و عدالت از تحولات سریع اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی تأثیرات عمیقی گرفته و افزایش آگاهی و اطلاعات باعث تمایل زوجین به ایجاد روابط منصفانه و برابر شده است. نادیده گرفتن این اصول می‌تواند منجر به کاهش انسجام خانواده و افزایش مشکلات روانی و اجتماعی شود، به‌ویژه در شرایط چالش‌برانگیز. از این رو، بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر احساس انصاف در روابط زناشویی اهمیت زیادی

1- Sousa, McDonald, Rushby, Dimoska, James

2- Emotional intimacy

3- Psychological intimacy

4- Intellectual intimacy

5- Sexual intimacy

6- Physical intimacy

7- Spiritual intimacy

8- Aesthetic intimacy

9- Social intimacy

10- Garg, Jain, Punia

11- Baron Cohen & Wheelwright

12- Hatfield, Traupmann, Sprecher, Utne, Hay

13- Hatfield & Rapson

14- Kayabol & Sümer

15- Ratri & Ratnasari

16- Hiekel & Ivanova

17- Chong & Mickelson

18- Ruppanner, Brand'en, Turunen

دارد. همچنین تاکید شده است که کاهش انصاف و عدم تعادل در روابط می تواند به بروز مشکلاتی مانند افزایش تنش های خانوادگی، خشونت خانگی و طلاق منجر شود. این موضوع نشان دهنده ضرورت توجه به ادراک انصاف در روابط زناشویی و تلاش برای ایجاد تعادل در پاداش ها و هزینه ها در این روابط است.

پیشینه پژوهش های اخیر نشان می دهد که عوامل مختلفی نظیر هوش اجتماعی، باورهای دینی، و مهارت های ارتباطی تأثیر معناداری بر صمیمیت و شادکامی زناشویی دارند. تحقیقات سلطان پور، حیدری، داوودی (۱۴۰۲) نشان داد که هوش اجتماعی و باورهای دینی ارتباط مثبت و معناداری با صمیمیت زوجین دارند، در حالی که با استفاده از شبکه های اجتماعی تأثیر منفی دارد. عابدینی، اسدی مجره، آوریده، میریلوک بزرگی (۱۴۰۱) نیز نقش مهارت های ارتباطی و خودشفقت ورزی را در پیش بینی نگرش صمیمانه و شادکامی زناشویی تأکید کردند. همچنین، شریفی بهلولیان (۱۳۹۹) بیان کرد که بین افکار ناکارآمد و صمیمیت زناشویی تفاوت های معناداری وجود دارد. عزیزپور و صفرزاده (۱۳۹۵) نیز تأثیر ادراک انصاف و رفتارهای فداکارانه را بر کیفیت زناشویی بررسی کردند و نشان دادند که این متغیرها می توانند رابطه صمیمیت با همسر را تعدیل کنند. کایابول و سومر (۲۰۲۲) نیز با بررسی ۶۰۲ زوج متاهل در ترکیه، نشان دادند که رفتارهای نگهدارنده از طریق احساس قدردانی و انصاف به رضایت زناشویی مرتبط هستند. همچنین، گارگ و همکاران (۲۰۲۱) تأثیر هوش اجتماعی را به عنوان میانجی در رابطه بین قدردانی و رهبری در معلمان بررسی کردند و نتایج نشان داد که ابعاد هوش اجتماعی نقشی کلیدی دارند. هورن و همکاران (۲۰۱۹) نیز شوخ طبعی مثبت را به عنوان یک راهبرد مؤثر برای تنظیم هیجان و افزایش صمیمیت روان شناختی در زوجین شناسایی کردند. این یافته ها بر اهمیت توجه به عوامل اجتماعی و روان شناختی در بهبود روابط زناشویی تأکید دارند و می توانند به عنوان مبنایی برای تحقیقات آینده در این حوزه مورد استفاده قرار گیرند.

این شواهد تجربی نشان دادند که ادراک انصاف و هوش اجتماعی می توانند به طور مستقیم بر کیفیت روابط زناشویی تأثیر بگذارند، اما تأثیر نگرش به صمیمیت به عنوان یک واسطه در این روابط هنوز به خوبی مورد بررسی قرار نگرفته است. هوش اجتماعی و صمیمیت زناشویی دو متغیر مهم در روابط انسانی و بین فردی (رامیرز مولینا، دل وال مارکانو، رامیرز، لی رلی، هریرا تاپیاس^۱، لی، کیم، لی^۲، ۲۰۲۱) نیز تاکنون در ارتباط با ادراک ادراک انصاف به طور جامع بررسی نشده اند. از آنجا که تحقیقات برای بررسی چگونگی ارتباط ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی به عنوان متغیرهای مستقل و نقش واسطه ای نگرش به صمیمیت در این روابط بطور محدود بوده اند و تاکنون نقش میانجی نگرش به صمیمیت در رابطه میان متغیرهای هوش اجتماعی و ادراک انصاف مورد بررسی قرار نگرفته است. و با توجه به پیامدهای مثبت ادراک انصاف در روابط بین فردی، ضروری است که عوامل مرتبط و پیش بینی کننده ادراک انصاف در میان زوجین شناسایی شوند. از این رو، پژوهش حاضر به دنبال بررسی رابطه بین ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی با نقش واسطه ای نگرش به صمیمیت است. این تحقیق به بررسی این موضوع می پردازد که چگونه این متغیرها می توانند به افزایش کیفیت روابط زناشویی و کاهش مشکلات روانی و عاطفی در زوجین کمک کنند. پژوهش حاضر می تواند به روانشناسان و مشاوران در شناسایی عوامل پیش بینی کننده انصاف در بین زوجین کمک کند و راهکارهایی مؤثر برای بهبود کیفیت روابط زناشویی ارائه دهد.

۲- روش شناسی:

پژوهش حاضر از نوع پژوهش های همبستگی است که از روش آماری تحلیل مسیر، استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش تمامی دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب شهر تهران در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند. نمونه ای آماری ۲۵۰ نفر در نظر گرفته شد که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند (برای هر متغیر ۵۰ تا ۷۵ نمونه). جهت جمع آوری داده های تحقیق پس از مشخص شدن افراد مورد نظر و همچنین بعد از کسب مجوزهای لازم و هماهنگی با مسئولین مربوطه، با برنامه ریزی از قبل تعیین شده به مراکز مشخص مراجعه و پس از ذکر توضیحاتی در مورد هدف از انجام پژوهش و نحوه تکمیل پرسشنامه ها و برقراری رابطه دوستانه با افراد شرکت کننده، پرسشنامه ها توزیع شد و از آن ها خواسته شد که با دقت و حوصله به سوالات پاسخ دهند. سپس پرسشنامه ها نمره گذاری شدند. ابزار پژوهش علاوه بر استفاده از منابع کتابخانه ای به منظور تدوین مبانی نظری پژوهش، جمع آوری اطلاعات و داده ها به صورت میدانی و با استفاده از ابزار پرسشنامه صورت گرفت. پرسشنامه ها علاوه بر اطلاعات دموگرافیک شامل مقیاس هوش اجتماعی ترومسو، پرسشنامه نگرش به صمیمیت، پرسشنامه ادراک انصاف بودند.

¹- Ramírez Molina, del Valle Marcano, Ramírez Molina, Lay Raby, Herrera Tapias

²- Lee, M., Kim, Y., & Lee, M.

۲-۱- مقیاس هوش اجتماعی ترومسو

سیلورا، مارتین یوسن و داهل (۲۰۰۱) پرسشنامه مقیاس هوش اجتماعی ترومسو را برای هوش اجتماعی طراحی کردند. این مقیاس دارای ۲۱ سوال بوده و هدف آن سنجش هوش اجتماعی افراد و خرده مقیاس‌های آن (خرده مقیاس پردازش اطلاعات اجتماعی (SIP)، خرده مقیاس آگاهی اجتماعی (SA)، خرده مقیاس مهارت‌های اجتماعی (SS)) است. طیف پاسخگویی آن از نوع لیکرت بوده که امتیاز مربوط به هر گزینه از ۱ (کاملاً مخالفم) تا ۷ (کاملاً موافقم) است. اما این شیوه نمره گذاری در مورد سوالات ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱ معکوس شده است. پرسشنامه فوق دارای سه بعد بوده که سوالات مربوط به هر بعد در زیر ارائه گردیده است:

-خرده مقیاس پردازش اطلاعات اجتماعی (SIP)، ۸-۱

-خرده مقیاس آگاهی اجتماعی (SA) ۹-۱۵

-خرده مقیاس مهارت‌های اجتماعی (SS) ۱۶-۲۱

برای بدست آوردن امتیاز مربوط به هر بعد، مجموع امتیازات سوالات مربوط به آن بعد را با هم جمع نمایید. برای بدست آوردن امتیاز کلی پرسشنامه، مجموع امتیازات همه سوالات را با هم جمع کنید. امتیازات بالاتر نشان دهنده هوش اجتماعی بالاتر فرد پاسخ دهنده (در کل و یا در خرده مقیاس مورد نظر) خواهند بود و برعکس. در پژوهش رضائی (۱۳۸۹) پس از تایید روایی صوری مقیاس، پایایی آن یا قابلیت اعتماد آن با استفاده از روش اندازه گیری آلفای کرونباخ محاسبه شد. آلفای کرونباخ برای پرسشنامه مقیاس هوش اجتماعی ترومسو برای خرده مقیاس پردازش اطلاعات اجتماعی (SIP)، ۰/۷۳، خرده مقیاس آگاهی اجتماعی (SA) ۰/۶۶ و برای خرده مقیاس مهارت‌های اجتماعی (SS) ۰/۸۱ و برای نمره کل ۰/۸۱ به دست آمد. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه به روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۵ به دست آمد.

۲-۲- پرسشنامه نگرش به صمیمیت

پرسشنامه تجدیدنظر شده سنجش نگرش صمیمانه آمیدون، کومار و تریدول^۱ (۱۹۸۳)، فرم تجدیدنظر شده مقیاس نگرش به صمیمیت (IAS-R) است که به وسیله (آمیدون و تمپل^۲ در سال ۱۹۸۱؛ نقل از صفاری نیا، ۱۳۹۱) تنظیم و طراحی شده است. این مقیاس که از نوع مداد و کاغذی و به نوعی خودگزارشی است، ۵۰ ماده دارد که مولفه‌های تمایل به صمیمیت، گریز از صمیمیت، جذابیت و ترس از صمیمیت را مورد سنجش قرار می‌دهند. نمره گذاری ماده‌ها براساس طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای به صورت «کاملاً موافق=۵»، «موافق=۴»، «نظری ندارم=۳»، «مخالف=۲» و «کاملاً مخالف=۱» انجام می‌گردد. لذا، حداقل و حداکثر نمره به دست آمده از این پرسشنامه به ترتیب برابر با ۵۰ و ۲۵۰ خواهد بود. در تحقیق صفاری نیا، شقاقی و قلمی (۱۳۹۱) پایایی پرسشنامه به شیوه بازآزمایی برابر با ۰/۸۳ و به شیوه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۸۴ به دست آمد. همچنین جهت تعیین روایی سازه پرسشنامه از روش‌های تحلیل عاملی تأییدی و اکتشافی استفاده شد که نتایج تحلیل عاملی تأییدی با استفاده از شاخص‌هایی نظیر $x^2/df=2/27$ و $RMR=12/0$ نشان دهنده برازش خوب مدل در تعیین عامل‌ها به شکل اولیه بیان شده توسط آمیدون و همکاران (۱۹۸۳) است. در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه به روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۱ به دست آمد (اعتمادی، ۱۳۸۶).

۲-۳- پرسشنامه ادراک انصاف (PEM)

پری^۳ (۲۰۰۴)، سنجه ادراک انصاف را طراحی کرده است. در این سنجه عدالت به عنوان شاخصی برای سنجش ادراک انصاف در نظر گرفته شده است و شامل ۴ گویه است که ادراک انصاف را در ۴ حیطه انجام دادن کارهای خانه، کار کردن برای کسب درآمد، خرج کردن پول و نگهداری از فرزندان مورد سنجش قرار می‌دهد.

^۱- Amidon, Kumar, Treadwell

^۲- Amidon & Tempel

^۳- Perry

گویه های این سنج به صورت طیف لیکرت به ترتیب از ۱ (بسیار ناعادلانه از نظر من)، ۲ (بسیار ناعادلانه از نظر همسر)، ۳ (تا حدی ناعادلانه از نظر من)، ۴ (تا حدی ناعادلانه از نظر همسر) و ۵ (عادلانه برای من و همسر) نمره گذاری می شوند. به این صورت که کمترین نمره ۴ و بالاترین نمره ۲۰ است که به ترتیب نشان دهنده انصاف پایین و انصاف بالا در رابطه است (فرامرزی، ۱۳۸۸). پری (۲۰۰۴) پایایی این پرسشنامه را به شیوه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۰ گزارش نمود. همچنین پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۷۴ بدست آمد. در پژوهش حاضر از شاخص های آماری توصیفی میانگین و انحراف استاندارد، کشیدگی و چولگی و آمار استنباطی آزمون تحلیل همبستگی (پیرسون) و تحلیل مسیر با رعایت پیش فرض های آماری و برای ارزیابی پایایی پرسشنامه ها از آلفای کرونباخ در نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ و Amos استفاده شد و آلفای مورد نظر در تمام موارد ۵٪ در نظر گرفته شده است.

۳- یافته ها

ویژگی های جمعیت شناختی نشان می دهد، میانگین و انحراف معیار سن شرکت کنندگان به ترتیب ۳۵/۱۹ و ۸/۰۹ بوده است.

جدول ۱: ویژگی های جمعیت شناختی

گروه	فراوانی	درصد فراوانی
لیسانس	۵۹	۲۶/۹
فوق لیسانس	۲۳	۱۰/۵
دکتری	۱۷	۷/۸
زن	۸۴	۳۸/۴
مرد	۱۵	۶/۸

همانطور که جدول شماره ۱ نشان می دهد، از میان شرکت کنندگان ۶/۸ درصد مردان و ۳۸/۴ درصد زنان بوده اند. ۲۶/۹ درصد تحصیلات لیسانس، ۱۰/۵ درصد فوق لیسانس و ۷/۸ درصد تحصیلات دکتری داشتند.

جدول ۲: آماره های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	بیشترین	کمترین	حجم نمونه
ادراک انصاف	۱۲/۳۵۱	۵/۶۰۳	۲۰	۴	۲۱۹
تمایل به صمیمیت	۶۶/۱۰۹	۲۱/۱۹۴	۹۸	۲۲	۲۱۹
گریز از صمیمیت	۳۷/۳۰۱	۱۲/۲۹۹	۶۰	۱۲	۲۱۹
جذابیت	۳۰/۴۲۰	۹/۶۲۴	۴۹	۱۰	۲۱۹
ترس از صمیمیت	۲۱/۰۰۴	۷/۴۹۸	۳۵	۷	۲۱۹
پردازش اطلاعات اجتماعی	۳۶/۰۳۶	۱۱/۱۹۹	۵۶	۸	۲۱۹

۲۱۹	۷	۴۹	۱۰/۱۶۵	۳۰/۲۱۴	آگاهی اجتماعی
۲۱۹	۶	۴۲	۹/۴۲۷	۲۶/۵۰۶	مهارت های اجتماعی

در جدول ۲ همانطور که ملاحظه می شود میانگین و انحراف معیار متغیرهای ادراک انصاف، نگرش به صمیمیت و هوش اجتماعی آورده شده است. میانگین و انحراف معیار ادراک انصاف به ترتیب ۱۲/۳۵۱ و ۵/۶۰۳، تمایل به صمیمیت ۶۶/۱۰۹ و ۲۱/۱۹۴، گریز از صمیمیت ۳۷/۳۰۱ و ۱۲/۲۹۹، جذابیت ۳۰/۴۲۰ و ۹/۶۲۴، ترس از صمیمیت ۲۱/۰۰۴ و ۷/۴۹۸، معیار پردازش اطلاعات اجتماعی ۳۶/۰۳۶ و ۱۱/۱۹۹، آگاهی اجتماعی ۳۰/۲۱۴ و ۱۰/۱۶۵ و مهارت های اجتماعی ۲۶/۵۰۶ و ۹/۴۲۷ به دست آمد.

در بررسی مفروضه های مدل تحلیل مسیر داده های گمشده، داده های پرت، نرمال بودن و هم خطی چندگانه مورد بررسی قرار گرفتند. در پژوهش حاضر هیچ داده گمشده ای وجود نداشت. در پژوهش حاضر، جهت بررسی داده های پرت تک متغیری از برنامه نرم افزاری SPSS و نمره های Z متغیرها استفاده شد. نتایج نشان داد که نمره های آزمودنی ها در فاصله ۳ انحراف معیار پایین تر و بالاتر از میانگین بود. عدم وجود داده های پرت به کمک فاصله ماهالانوبیس با سطح آلفای سخت گیرانه $P < 0.001$ مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد. هیچ یک از پرسش نامه های وارد شده در فایل داده ها جزء داده های پرت نبود و در تحلیل نهایی، تمامی پرسش نامه ها وارد تحلیل گردید. در پژوهش حاضر برای بررسی نرمال بودن متغیرها از کجی و کشیدگی متغیرها استفاده شده است. جدول ۳ نتایج آزمون نرمال بودن متغیرها را نشان می دهد.

جدول ۳: کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش

متغیر	مولفه ها	کشیدگی	کجی
ادراک انصاف	ادراک انصاف	-۱/۴۷۵	-۰/۱۰۸
	تمایل به صمیمیت	-۰/۷۲۳	-۰/۶۸۳
	گریز از صمیمیت	-۰/۷۲۵	-۰/۳۶۷
	جذابیت	-۰/۵۳۲	-۰/۴۲۸
	ترس از صمیمیت	-۰/۹۶۲	-۰/۲۱۴
هوش اجتماعی	پردازش اطلاعات اجتماعی	-۰/۳۸۰	-۰/۴۶۸
	آگاهی اجتماعی	-۰/۶۷۲	-۰/۲۳۱
	مهارت های اجتماعی	-۰/۵۴۷	-۰/۳۹۷

ضرایب کجی و کشیدگی مربوط به توزیع نمرات متغیرهای پژوهشی نشان می دهد که با توجه به نرمال بودن، متغیرهای پژوهش همگی دارای قدر مطلق ضریب کجی کوچکتر از ۳ و قدر مطلق ضریب کشیدگی کوچکتر از ۲ هستند و لذا تخطی از نرمال بودن داده ها قابل مشاهده نیست. لذا، می توان گفت که توزیع متغیرهای پژوهش نرمال است.

جدول ۴: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	ادراک انصاف	تمایل به صمیمیت	گریز از صمیمیت	جذابیت	ترس از صمیمیت	پردازش اطلاعات اجتماعی	آگاهی اجتماعی	مهارت های اجتماعی
ادراک انصاف	۱	-	-	-	-	-	-	-
تمایل به صمیمیت	۰/۶۵۳	۱	-	-	-	-	-	-
گریز از صمیمیت	۰/۶۸۱	۰/۹۳۸	۱	-	-	-	-	-
جذابیت	۰/۶۴۲	۰/۹۱۷	۰/۹۰۱	۱	-	-	-	-
ترس از صمیمیت	۰/۶۰۲	۰/۸۸۸	۰/۹۰۵	۰/۸۱۸	۱	-	-	-
پردازش اطلاعات اجتماعی	۰/۴۷۱	۰/۴۹۹	۰/۴۷۰	۰/۴۶۹	۰/۴۷۵	۱	-	-
آگاهی اجتماعی	۰/۴۳۶	۰/۴۶۸	۰/۵۰۷	۰/۴۵۷	۰/۴۷۷	۰/۷۶۱	۱	-
مهارت های اجتماعی	۰/۵۳۳	۰/۵۵۲	۰/۵۵۸	۰/۴۹۸	۰/۵۱۶	۰/۷۱۹	۰/۸۱۱	۱

همانطور که جدول ۴ ملاحظه می گردد بین تمامی متغیرهای پژوهش در سطح ۹۹ درصد اطمینان همبستگی معناداری وجود دارد.

بین ادراک انصاف با تمایل به صمیمیت، ادراک انصاف با گریز از صمیمیت، ادراک انصاف با جذابیت، ادراک انصاف با ترس از صمیمیت، ادراک انصاف با پردازش اطلاعات اجتماعی، ادراک انصاف با آگاهی اجتماعی، ادراک انصاف با مهارت های اجتماعی، تمایل به صمیمیت با گریز از صمیمیت، تمایل به صمیمیت با جذابیت، تمایل به صمیمیت با ترس از صمیمیت، تمایل به صمیمیت با پردازش اطلاعات، تمایل به صمیمیت با آگاهی اجتماعی، تمایل به صمیمیت با مهارت های اجتماعی، بین گریز از صمیمیت با ترس از صمیمیت، بین گریز از صمیمیت با پردازش اطلاعات اجتماعی، بین گریز از صمیمیت با آگاهی اجتماعی، بین جذابیت با ترس از صمیمیت، بین جذابیت با پردازش اطلاعات اجتماعی، بین ترس از صمیمیت با آگاهی اجتماعی، بین ترس از صمیمیت با مهارت های اجتماعی، بین پردازش اطلاعات اجتماعی با آگاهی اجتماعی، بین پردازش اطلاعات اجتماعی با مهارت های اجتماعی و بین آگاهی اجتماعی با مهارت های اجتماعی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

در پژوهش حاضر، هم خطی چندگانه متغیرها با استفاده از آماره تحمل و عامل تورم واریانس (VIF)، مورد بررسی قرار گرفت. آماره های تحمل (و عامل تورم واریانس)، نشان دادند که ارزش های تحمل به دست آمده برای متغیرها، بالای ۰/۱۰ هستند و نشان دهنده عدم وجود هم خطی چندگانه بین متغیرها می باشند. همچنین مقدار عامل تورم واریانس به دست آمده برای متغیرها کوچک تر از ۱۰ هستند و این نشان می دهد که بین متغیرها، هم خطی چندگانه وجود ندارد.

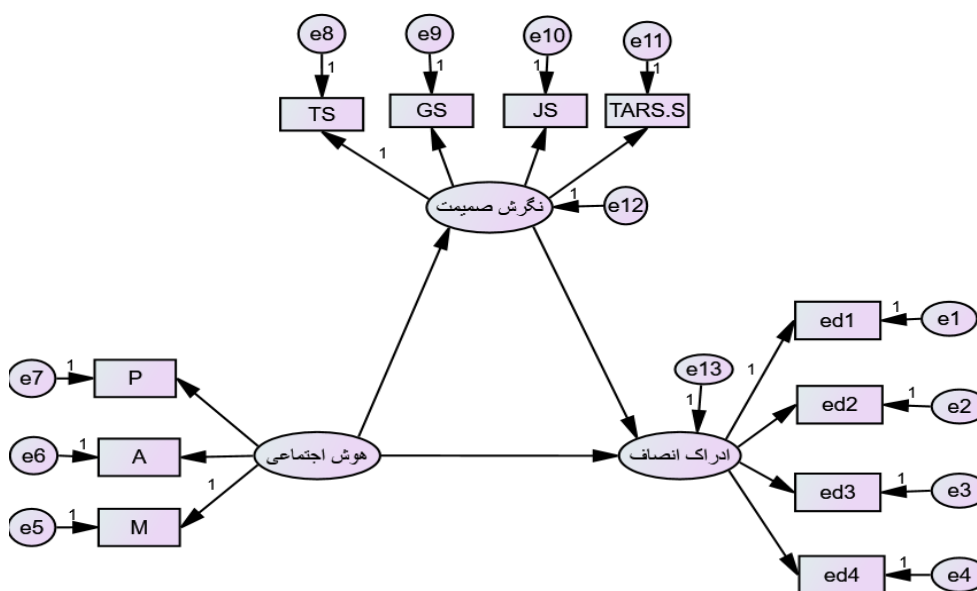

جدول ۵: بررسی هم خطی چندگانه بین متغیرها

متغیر	عامل تورم واریانس VIF	آماره تحمل
تمایل به صمیمیت	۹/۷۵۴	۰/۱۷۸
گریز از صمیمیت	۹/۶۸۷	۰/۱۷۹
جذابیت	۷/۱۰۲	۰/۱۴۱
ترس از صمیمیت	۶/۱۳۱	۰/۱۶۳
پردازش اطلاعات اجتماعی	۲/۷۸۳	۰/۳۵۹
آگاهی اجتماعی	۳/۸۷۲	۰/۲۵۸
مهارت های اجتماعی	۳/۵۰۵	۰/۲۸۵

با توجه به نتایج جدول ۵، ملاحظه می شود که عامل تورم واریانس و آماره تحمل هر دو در محدوده نرمال قرار دارند و برای متغیرها مشکل هم خطی چندگانه وجود ندارد.

برای بررسی کفایت حجم نمونه از شاخص کفایت نمونه برداری کیسر مایر الکین^۱ (kmo) استفاده شد. در این پژوهش، مقدار آزمون ۰/۸۷۰ بالاتر از ۰/۵ به دست آمد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که حجم داده ها از شرایط مناسب برای تحلیل برخوردار بودند.

شکل ۱: مدل فرضی نگرش صمیمیت در رابطه بین ادراک انصاف با هوش اجتماعی

شکل ۱ مدل فرضی پژوهش را نشان می دهد. جهت آزمون فرضیه ها از تحلیل مسیر با نرم افزار آموس استفاده شد. شاخص های برازش مدل در جدول ۶ آورده شده است.

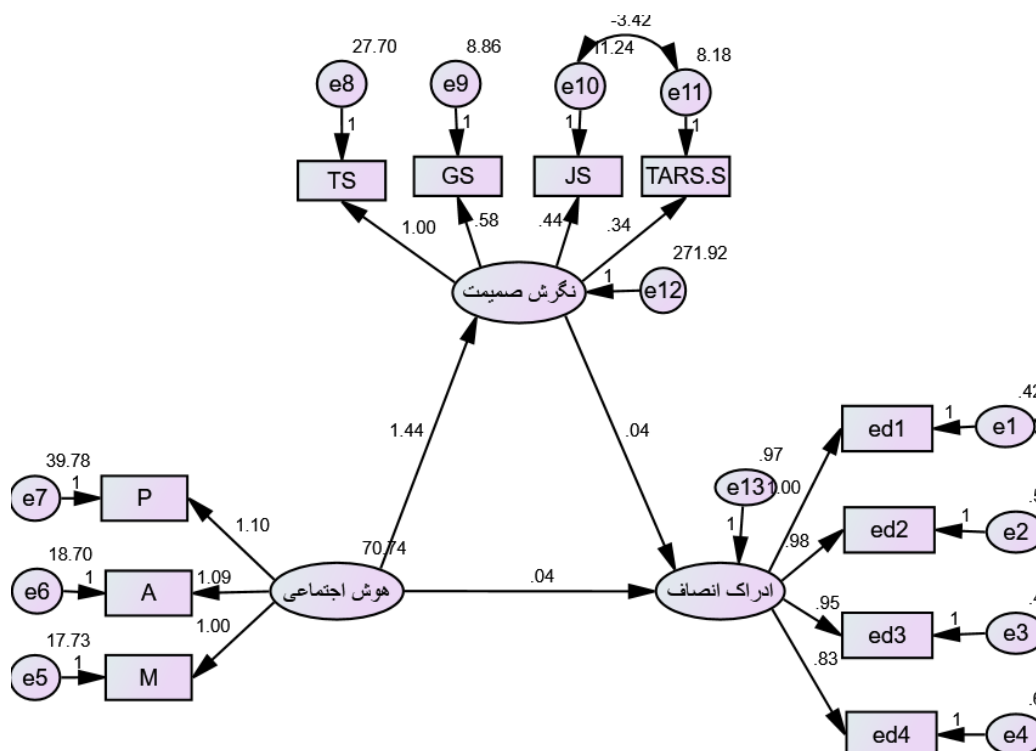
^۱- Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)

جدول ۶: شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی

نام شاخص برازش	مقدار به دست آمده	مقدار مجاز
نسبت کای اسکور به درجه آزادی (CMIN/DF)	۳/۳۱۰	کمتر از ۳
ریشه میانگین مربع تقریبی خطا (RMSEA)	۰/۱۰۳	کمتر از ۰/۰۸
شاخص برازش تطبیقی (CFI)	۰/۹۶۵	بالاتر از ۰/۹
شاخص برازش توکر-لویس (TLI)	۰/۹۵۳	بالاتر از ۰/۹
شاخص برازش افزایشی (IFI)	۰/۹۶۵	بالاتر از ۰/۹
مقادیر شاخص برازش هنجار شده (NFI)	۰/۹۵۱	بالاتر از ۰/۹
شاخص نیکویی برازش (GFI)	۰/۹۰۵	بالاتر از ۰/۹

نتایج آماره نسبت کای اسکور به درجه آزادی ۳/۳۱۰ نشان دهنده برازش نامطلوب مدل با داده‌ها است. مقادیر شاخص برازش هنجار شده^۱ (NFI)، و شاخص برازش تطبیقی^۲ (CFI)، در پژوهش حاضر به ترتیب برابر با ۰/۹۵۱ و ۰/۹۶۵ است. براساس ملاک ۰/۹ و بالاتر، این مقادیر مدل را تعیین می‌کنند و مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد^۳ (RMSEA)، برای پژوهش حاضر ۰/۱۰۳ به دست آمد. بررسی شاخص‌های برازش مدل حاکی از آن است که مدل مورد نظر برازش نامطلوبی با داده‌ها دارد. لذا برازش نامطلوب است و به اصلاح مدل پرداخته شد.

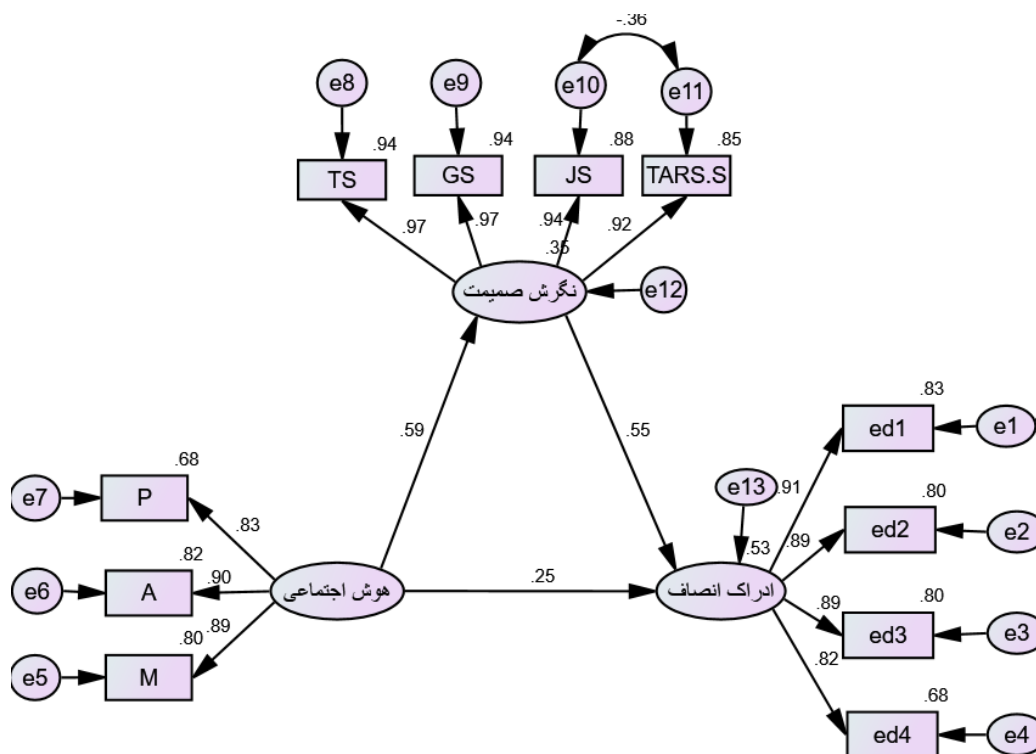
^۱- Normed Fit Index (NFI)

^۲- Comparative Fit Index (CFI)

^۳- Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

شکل ۲: مدل نهایی نگرش صمیمیت در رابطه بین ادراک انصاف با هوش اجتماعی با ضرایب غیراستاندارد

شکل ۳: مدل نهایی نگرش صمیمیت در رابطه بین ادراک انصاف با هوش اجتماعی با ضرایب استاندارد شده

جدول ۷: شاخص‌های برازندگی مدل پیشنهادی

مقدار مجاز	مقدار به دست آمده	نام شاخص برازش
کمتر از ۳	۲/۳۵۱	نسبت کای اسکوئر به درجه آزادی (CMIN/DF)
کمتر از ۰/۰۸	۰/۰۷۹	ریشه میانگین مربع تقریبی خطا (RMSEA)
بالاتر از ۰/۹	۰/۹۸۱	شاخص برازش تطبیقی (CFI)
بالاتر از ۰/۹	۰/۹۷۲	شاخص برازش توکر-لوییس (TLI)
بالاتر از ۰/۹	۰/۹۸۱	شاخص برازش افزایشی (IFI)
بالاتر از ۰/۹	۰/۹۶۷	مقادیر شاخص برازش هنجار شده (NFI)،
بالاتر از ۰/۹	۰/۵۳۷	شاخص نیکویی برازش (GFI)،

نتایج آماره نسبت کای اسکوتر به درجه آزادی ۲/۳۵۱ بیانگر برازش مدل با داده‌ها است. مقادیر شاخص برازش هنجار شده (NFI)، و شاخص برازش تطبیقی (CFI)، در پژوهش حاضر به ترتیب برابر با ۰/۹۶۷ و ۰/۹۸۱ است. براساس ملاک ۰/۹ و بالاتر، این مقادیر مدل را تعیین می‌کنند و مقدار ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)، برای پژوهش حاضر ۰/۰۷۹ به دست آمد که بیانگر برازش خوب مدل با داده‌ها می‌باشد. بررسی شاخص‌های برازش مدل حاکی از آن است که مدل مورد نظر برازش مطلوبی با داده‌ها دارد. اگر مجذور خی از لحاظ آماری معنادار نباشد، دال بر برازش بسیار مناسب است. اگر شاخص‌های (CFI)، شاخص نیکویی برازش^۱ (GFI)، بزرگ‌تر از ۰/۹ و شاخص (RMSEA) کوچک‌تر از ۰/۰۸ باشد، بر برازش بسیار مطلوب و بسیار خوب دلالت دارد و اگر شاخص‌های CFI، NFI و GFI بزرگ‌تر از ۰/۹ و شاخص‌های RMSEA کوچک‌تر از ۰/۰۸ باشد بر برازش مطلوب و خوب دلالت دارد (بنتلر^۲، ۱۹۹۰؛ فیدل و تاباچنیک^۳، ۲۰۰۶). در نتیجه شاخص‌های GFI، TLI، RMSEA و NFI بر برازش مطلوب و مناسب دلالت دارد.

جدول ۸: ضرایب مستقیم استاندارد و غیر استاندارد

معنی‌داری	خطای معیار	آماره t	ضرایب غیر استاندارد	ضرایب استاندارد	متغیر	مسیر	متغیر
۰/۰۰۱	۰/۱۵۳	۹/۴۲۷	۱/۴۴۴	۰/۵۹۳	هوش اجتماعی	<---	نگرش صمیمت
۰/۰۰۱	۰/۰۰۵	۳۸/۳۶۴	۰/۰۳۹	۰/۵۵۰	نگرش به صمیمیت	<---	ادراک انصاف
۰/۰۰۱	۰/۰۱۱	۳/۸۱۶	۰/۰۴۳	۰/۲۵۳	هوش اجتماعی	<---	ادراک انصاف
—	—	—	۱/۰۰۰	۰/۹۱۱	ادراک انصاف	<---	عدالت در انجام کارهای خانه
۰/۰۰۱	۰/۰۵۴	۱۸/۲۰۲	۰/۹۸۴	۰/۸۹۲	ادراک انصاف	<---	عدالت در کار کردن برای کسب درآمد
۰/۰۰۱	۰/۰۵۹	۱۵/۹۹۳	۰/۹۵۰	۰/۸۹۵	ادراک انصاف	<---	عدالت در خرج کردن پول
۰/۰۰۱	۰/۰۴۶	۱۸/۰۴۴	۰/۸۳۵	۰/۸۲۴	ادراک انصاف	<---	عدالت در نگهداری از فرزندان
—	—	—	۱/۰۰۰	۰/۸۹۴	هوش اجتماعی	<---	مهارت‌های اجتماعی
۰/۰۰۱	۰/۰۵۹	۱۸/۴۳۲	۱/۰۹۱	۰/۹۰۵	هوش اجتماعی	<---	آگاهی اجتماعی
۰/۰۰۱	۰/۰۶۹	۱۵/۹۶۷	۱/۰۹۷	۰/۸۲۵	هوش اجتماعی	<---	پردازش اطلاعات اجتماعی
—	—	—	۱/۰۰۰	۰/۹۶۹	نگرش به صمیمیت	<---	تمایل به صمیمیت
۰/۰۰۱	۰/۰۱۴	۴۰/۲۵۳	۰/۵۸۱	۰/۹۷۰	نگرش به صمیمیت	<---	گریز از صمیمیت

^۱- Goodness of Fit Index(GFI)

^۲- Bentler

^۳- Fidell & Tabachnick

۰/۰۰۱	۰/۰۱۴	۳۱/۸۸۸	۰/۴۳۹	۰/۹۳۷	نگرش به صمیمیت	<---	جذابیت
۰/۰۰۱	۰/۰۱۱	۲۹/۶۷۱	۰/۳۳۸	۰/۹۲۴	نگرش به صمیمیت	<---	ترس از صمیمیت

همانطور که مشاهده می‌شود، ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از نگرش به صمیمیت به هوش اجتماعی ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۹/۴۲۷$) و ادراک انصاف به نگرش به صمیمیت ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۳۸/۳۶۴$) ادراک انصاف به نگرش به صمیمیت ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۳/۸۱۶$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از عدالت در کار کردن برای کسب درآمد به ادراک انصاف ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۱۸/۲۰۲$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از عدالت در پول خرج کردن به ادراک انصاف ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۱۵/۹۹۳$) و عدالت در نگهداری از فرزندان به ادراک انصاف ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۱۸/۰۴۴$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از آگاهی اجتماعی به هوش اجتماعی ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۱۸/۴۳۲$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از پردازش اطلاعات اجتماعی به هوش اجتماعی ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۱۵/۹۶۷$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از گریز از صمیمیت به نگرش به صمیمیت ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۴۰/۲۵۳$) معنی‌دار شده است. ضرایب استاندارد مسیر مستقیم مدل فرضی از جذابیت به نگرش به صمیمیت ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۳۱/۸۸۸$) و ترس از صمیمیت به نگرش به صمیمیت ($P < ۰/۰۱$ ، $t = ۲۹/۶۷۱$) معنی‌دار شده است.

جدول ۹: ضرایب مسیرهای غیر مستقیم مدل رابطه بین نگرش صمیمیت، ادراک انصاف و هوش اجتماعی

مسیر غیر مستقیم	ضریب مسیر غیر مستقیم استاندارد	ضریب مسیر غیر مستقیم غیر استاندارد	خطای معیار	حد پایین فاصله اطمینان	حد بالای فاصله اطمینان	سطح معنی دار
هوش اجتماعی < نگرش به صمیمیت < ادراک انصاف	۰/۳۲۶	۰/۰۵۶	۰/۰۶۵	۰/۰۶۸	۰/۴۲۰	۰/۰۱۱

مطابق نتایج جدول فوق، با توجه به سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ برای یک مسیر معناداری حاصل شده است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که نگرش به صمیمیت در رابطه بین هوش اجتماعی با ادراک انصاف نقش میانجی دارد.

۴- بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تبیین رابطه ادراک انصاف در روابط زوجین و هوش اجتماعی با تاکید بر نقش واسطه‌گری نگرش به صمیمیت در دانشجویان متاهل انجام شد. فرضیه اول به بررسی رابطه هوش اجتماعی با ابعاد ادراک انصاف پرداخته شد. نتایج حاصل از آزمون این فرضیه نشان داد که هوش اجتماعی بر ابعاد ادراک انصاف تاثیرگذار است. این نتایج تا با نتایج پژوهش‌های خانی و همکاران (۱۴۰۱)، مشیریان فراچی، رزاقی کاشانی، اصغری ابراهیم آباد و خسروی در سال (۱۳۹۵)، گارگ و همکاران در سال (۲۰۲۱) همسو است. فرضیه دوم به بررسی رابطه میان هوش اجتماعی با ابعاد نگرش به صمیمیت پرداخت. نتایج حاصل نشان داد که هوش اجتماعی بر ابعاد نگرش به صمیمیت تاثیر دارد. این نتایج با پژوهش‌های گارگ و همکاران در سال (۲۰۲۱)، خانی و همکاران (۱۴۰۱)، مشیریان فراچی و همکاران در سال (۱۳۹۵) مشابه است. در فرضیه سوم بیان شد که ادراک انصاف با ابعاد نگرش به صمیمیت رابطه دارد. آزمون این فرضیه نشان داد که ابعاد ادراک انصاف بر ابعاد نگرش به صمیمیت تاثیر دارد. این نتایج با پژوهش‌های کایابول و سومر در سال (۲۰۲۲)، کورنچ و اگر در سال (۲۰۱۶)، کوگان و همکاران^۱ (۲۰۱۰)، حیدری در سال (۱۴۰۱)، عزیزپور و صفرزاده در سال (۱۳۹۵)، خجسته مهر، نوکاریزی، شیرالی‌نیا در سال (۱۳۹۳) مشابه است. زوجینی که در رابطه‌شان صمیمانه و

^۱- Kogan, A., Impett, E. A., Oveis, C., Hui, B., Gordon, A. M., & Keltner, D.

احترام‌آمیز با یکدیگر برخورد می‌کنند، احتمالاً احساس بیشتری از انصاف و توجه به نیازهای یکدیگر خواهند داشت. همچنین، صمیمیت می‌تواند باعث شود که زوجین بهتر بتوانند احساسات و نگرش‌های یکدیگر را درک کنند و از این رو به نحو مناسب‌تری به نقاط قوت و ضعف همسر خود واکنش نشان دهند. این امر می‌تواند بهبود ادراک انصاف در رابطه زناشویی دو نفر را تسهیل کند و باعث شود که هر دو طرف احساس کنند که نیازها و حقوقشان به نحو منصفانه‌ای در نظر گرفته می‌شود.

در آزمون فرضیه کلی که بیان می‌کرد، نگرش به صمیمیت در رابطه بین هوش اجتماعی و ادراک انصاف در روابط زوجین دانشجویان متاهل نقش واسطه‌ای دارد. می‌توان گفت نگرش به صمیمیت در رابطه بین هوش اجتماعی و ادراک انصاف در روابط زوجین دانشجویان متاهل نقش میانجی دارد. در تبیین این یافته می‌توان بیان نمود با توجه به اینکه هوش اجتماعی به میزان توانایی فرد در درک و درست احساسات و نیازهای دیگران، تعامل مؤثر با آن‌ها و مدیریت روابط اجتماعی اشاره دارد که موجب می‌شود فرد به دلیل روابط موثرتر و کارآمدتر صمیمیت بیشتری داشته باشد. از طرفی، انصاف نیز توانایی فرد در درک و توجه به نیازها و حقوق دیگران است و صمیمیت در روابط زناشویی می‌تواند باعث شود که هر دو طرف بهتر بتوانند احساسات و نیازهای یکدیگر را درک کنند و به نحو مناسبی با آن‌ها برخورد کنند. این مسئله می‌تواند نقش مهمی در تقویت ادراک انصاف زوجین داشته باشد، زیرا صمیمیت می‌تواند باعث شود که زوجین بهتر بتوانند احساسات و نیازهای یکدیگر را درک کنند و به نحو مناسب‌تری با آن‌ها برخورد کنند. در نتیجه با توجه به تاثیر متغیرهای هوش اجتماعی و صمیمیت بر ادراک انصاف در بین زوجین، پیشنهاد می‌گردد برنامه‌های آموزشی مناسب طراحی و تنظیم گردد.

منابع

- اعتمادی، عذرا. (۱۳۸۶). افزایش صمیمیت زناشویی، فصلنامه تازه‌های روان‌درمانی، سال سیزدهم، ش ۵۰ و ۴۹/ ص ۲۱.
- حیدری، منصوره. (۱۴۰۱). بررسی ارتباط بین صمیمیت با همسر و ادراک انصاف با کیفیت زناشویی کارکنان سازمان بهزیستی استان مازندران، سومین کنفرانس بین‌المللی رویکردهای نوین مدیریت. روانشناسی و علوم انسانی در قرن ۲۱. تهران. <https://civilica.com/doc/1472382>.
- خانی، لطفعلی، غفاری، مظفر، محمودی، اعظم، خانی، مهرانگیز. (۱۴۰۱). تحلیل نقش میانجی گری مسئولیت‌پذیری در تبیین تاثیر هوش اجتماعی بر شادکامی پرستاران. آموزش پرستاری. ۱۱ (۱): ۲۶-۱۸.
- خجسته مهر، رضا، نوکریزی، حسن، شیرالی‌نیا، خدیجه. (۱۳۹۳). آیا دیدگاه گرایی، ایدئولوژی برابری طلبانه و رفتارهای فداکاری شوهر می‌تواند درک زن از برابری را پیش‌بینی کند؟. دوسالانه مشاوره کاربردی. ۴ (۱): ۱-۱۸.
- ریبیعی، داوود، مدبری، بهنام، و محمودی، محمود. (۱۳۹۹). تدوین مدل ارتباطی هوش اجتماعی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی. انتظام اجتماعی. ۱۲ (۳): ۲۷-۵۰.
- سلطان‌پور، معصوم، حیدری، حسن، داوودی، حسین. (۱۴۰۲). پیش‌بینی صمیمیت زوجین بر اساس متغیرهای هوش اجتماعی، باورهای دینی و میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی. نشریه پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری «دوره ۸، شماره ۵۶».
- شریفی، بهلولیان. (۱۳۹۹). مقایسه نگرش‌های ناکارآمد، دزدگی زناشویی، صمیمیت زناشویی و هوش اجتماعی در زوجین عادی و زوجین دارای تعارض زناشویی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی.
- شهرکی، ام‌البنین، فلاح‌تی‌کهن، مریم، سعادتیان، ام‌البنین. رستگار کهخاژاله، کبری. (۱۴۰۱). بررسی رابطه هوش اجتماعی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دختر پایه نهم شهر زهک. پیشرفت‌های نوین در روانشناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش، ۵۱ (۵)، ۴۹۲-۵۲۱.

شیرزادفر، اکرم، عباسی، قدرت‌الله، حسن‌زاده، رمضان. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش قبل از ازدواج مبتنی بر برنامه آموزش ارتباط بر مشکلات تصمیم‌گیری در انتخاب همسر و نگرش به ازدواج فرزندان طلاق. سلامت اجتماعی. ۷(۳)، ۲۸۹-۲۹۸.

صفاری نیا، مجید، شقاقی، فرهاد، قلمی، فرهاد. (۱۳۹۱). هنجاریابی و رواسازی آزمون سنجش نگرش به صمیمیت و بررسی تحلیل ساختار عاملی آزمون در بین دانشجویان دانشگاه‌های تهران. ارائه شده در کنگره آفریقای جنوبی (۲۰۱۲).

عابدینی، مریم، اسدی‌مجره، سامره، آوریده، سولماز، میریلوک‌بزرگی، عباس. (۱۴۰۱). پیش‌بینی نگرش صمیمانه و شادکامی زناشویی بر اساس خودشفقت‌ورزی و مهارت‌های ارتباطی در دانشجویان زن متأهل. پژوهش‌های روانشناختی، ۲۳، ۲، ۹۵-۱۱۸.

عزیزپور، پروش، صفرزاده، سحر. (۱۳۹۵). نقش تعدیل‌کننده ادراک انصاف و رفتارهای فداکارانه در رابطه صمیمیت با همسر و کیفیت زناشویی. خانواده پژوهی. ۱۲ (۳)، ۳۹۱-۴۱۱.

فرامرز، سحر. (۱۳۸۸). بررسی نقش ادراک انصاف در کیفیت زناشویی در کارکنان متأهل در اهواز. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید چمران اهواز.

فرامرز، سحر، خجسته مهر، رضا، رجبی، غلامرضا. (۱۳۹۱). نقش ادراک برابری در کیفیت زناشویی متاهلین کارکنان سازمان های اهواز. مجله مطالعات روانشناسی: ۸ (۱): ۳۱-۵۰.

مشیریان فراچی، سیدمحمد مهدی، رزاقی کاشانی، شمیم، اصغری ابراهیم آباد، محمدجواد، خسروی، ابراهیم. (۱۳۹۵). رابطه هوش اجتماعی با خودتنظیمی هیجانی و امنیت روانی. In. چهارمین همایش ملی مشاوره و سلامت روان.

Akçaboza Kayabol NB, Hatipoğlu Sümer Z. How to maintain a marriage: Maintenance behaviors, equity, and appreciation in understanding marital satisfaction+. Current Psychology: A Journal for Diverse Perspectives on Diverse Psychological Issues. 2022 Sep.

Amidon E, Kumar VK, Treadwell T. Measurement of intimacy attitudes: The intimacy attitude scale-revisited. Journal of personality assessment. 1983 Dec 1;47(6):635-9. Brown MI, Ratajska A, Hughes SL, Fishman JB, Huerta E, Chabris CF. The social shapes test: A new measure of social intelligence, mentalizing, and theory of mind. Personality and Individual Differences. 2019 Jun 1;143:107-17.

Bentler PM. Comparative fit indexes in structural models. Psychological bulletin. 1990 Mar;107(2):238.

Chong A, Mickelson KD. Perceived fairness and relationship satisfaction during the transition to parenthood: The mediating role of spousal support. Journal of Family Issues. 2016 Jan;37(1):3-28.

De Sousa A, McDonald S, Rushby J, Li S, Dimoska A, James C. Understanding deficits in empathy after traumatic brain injury: The role of affective responsivity. Cortex. 2011 May 1;47(5):526-35.

Garg N, Jain A, Punia BK. Gratitude, social intelligence, and leadership among university teachers: mediation and moderation analysis. International Journal of Organizational Analysis. 2021 Feb 25;29(2):368-88.

Hatfield E, Rapson RL. Equity theory in close relationships. Handbook of theories of social psychology. 2011;2:200-17.

Hatfield E, Traupmann J, Sprecher S, Utne M, Hay J. Equity and intimate relations: Recent research. Compatible and incompatible relationships. 1985:91-117.

Hiekel N, Ivanova K. Changes in Perceived Fairness of Division of Household Labor Across Parenthood Transitions: Whose Relationship Satisfaction Is Impacted?. *Journal of Family Issues*. 2023 Apr;44(4):1046-73.

Horn AB, Samson AC, Debrot A, Perrez M. Positive humor in couples as interpersonal emotion regulation: A dyadic study in everyday life on the mediating role of psychological intimacy. *Journal of Social and Personal Relationships*. 2019 Aug;36(8):2376-96.

Kayabol, N. B. A., & Sümer, Z. H. (2020). *How to maintain a marriage: Maintenance behaviors, equity, and appreciation in understanding marital satisfaction+*. *Current Psychology*. doi:10.1007/s12144-020-00905-y.

Kogan A, Impett EA, Oveis C, Hui B, Gordon AM, Keltner D. When giving feels good: The intrinsic benefits of sacrifice in romantic relationships for the communally motivated. *Psychological Science*. 2010 Dec;21(12):1918-24.

Kornrich S, Eger MA. Family life in context: Men and women's perceptions of fairness and satisfaction across thirty countries. *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*. 2016 Mar 1;23(1):40-69.

Lee H, Yoon HG. Body change stress, sexual function, and marital intimacy in korean patients with breast cancer receiving adjuvant chemotherapy: A cross-sectional study. *Asia-Pacific Journal of Oncology Nursing*. 2023 May 1;10(5):100228.

Perry BJ. The relationship between equity and marital quality among Hispanics, African Americans and Caucasians. The Ohio State University; 2004.

Ramírez Molina RJ, del Valle Marcano M, Ramírez Molina RI, Lay Raby ND, Herrera Tapias BA. Relationship Between social intelligence and resonant leadership in public health Institutions.

Ratri K, Ratnasari Y. Perceived fairness and marital satisfaction: The role of the presence of children with disabilities. *Humanitas: Indonesian Psychological Journal*. 2023 Aug 28:90-101.

Ruppanner L, Brandén M, Turunen J. Does unequal housework lead to divorce? Evidence from Sweden. *Sociology*. 2018 Feb;52(1):75-94.

Silvera D, Martinussen M, Dahl TI. The Tromsø Social Intelligence Scale, a self-report measure of social intelligence. *Scandinavian journal of psychology*. 2001 Sep;42(4):313-9.

Tabchnick BG, Fidell LS. Using multivariate statistics. Boston: Allyin & Bacon. 2006.